

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ КАДРІВ

Сучасні соціально-економічні умови та динамічні зміни на ринку праці зумовлюють необхідність модернізації системи підготовки кадрів. Традиційні форми навчання не завжди забезпечують формування практичних умінь і професійних компетентностей, необхідних для ефективної діяльності фахівців. У цьому контексті особливої актуальності набуває впровадження тренінгових технологій у процес професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів.

Тренінгові технології розглядаються як сукупність активних методів навчання, спрямованих на розвиток практичних навичок, професійного мислення, комунікативних здібностей та здатності працювати в команді. На відміну від традиційних лекційних форм, тренінги орієнтовані на активну участь слухачів, моделювання реальних професійних ситуацій і формування досвіду через взаємодію та рефлексію [1].

Однією з ключових особливостей застосування тренінгових технологій є їх практико-орієнтований характер. Під час тренінгів використовуються такі методи, як ділові та рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій (case-study), мозкові штурми, групові дискусії та вправи з розвитку професійних компетентностей. Це дозволяє учасникам не лише засвоювати теоретичні знання, а й відпрацьовувати навички, необхідні для реальної професійної діяльності.

Важливим аспектом тренінгових технологій є їх гнучкість та адаптивність. Програми тренінгів можуть бути адаптовані до специфіки конкретної професійної сфери, рівня підготовки слухачів та потреб організацій-замовників кадрів. Такий підхід сприяє індивідуалізації навчання та підвищенню його ефективності. Особливо це актуально в умовах безперервної освіти та навчання дорослих [2].

Тренінгові технології також відіграють значну роль у формуванні так званих «м'яких навичок» (soft skills), серед яких комунікабельність, лідерство, емоційний інтелект, здатність до саморегуляції та прийняття рішень. У сучасних умовах роботодавці дедалі більше звертають увагу саме на ці якості, оскільки вони визначають успішність професійної діяльності не менше, ніж фахові знання.

Особливістю застосування тренінгових технологій є зміна ролі викладача або тренера. Він виступає не лише джерелом інформації, а й фасилітатором навчального процесу, організатором групової взаємодії та наставником. Такий підхід сприяє формуванню партнерських відносин між учасниками навчання та створенню сприятливого психологічного клімату в групі [3].

Разом із тим, впровадження тренінгових технологій у підготовку кадрів супроводжується певними труднощами. Серед основних проблем можна виокремити недостатній рівень підготовки викладачів до проведення тренінгів, обмежені матеріально-технічні ресурси, а також опір традиційним підходам до навчання. Крім того, ефективність тренінгових технологій значною мірою залежить від мотивації учасників та їх готовності до активної взаємодії.

Перспективним напрямом розвитку тренінгових технологій є їх інтеграція з цифровими інструментами та онлайн-платформами. Використання дистанційних тренінгів, вебінарів, віртуальних симуляцій розширює можливості професійної підготовки та робить її доступнішою. Поєднання очних і дистанційних форм навчання сприяє підвищенню якості підготовки кадрів та відповідає вимогам сучасного інформаційного суспільства [4].

Отже, тренінгові технології є ефективним засобом підготовки кадрів, що забезпечує формування професійних компетентностей, розвиток особистісних якостей та готовність до практичної діяльності. Їх застосування потребує комплексного підходу, належної підготовки викладачів та створення відповідних організаційно-педагогічних умов. Подальший розвиток і впровадження тренінгових технологій сприятиме підвищенню конкурентоспроможності фахівців і якості професійної освіти загалом.

Список використаних джерел

1. Демченко Н. В., Гордієнко Т. В. Особливості використання навчального тренінгу як засобу підготовки майбутнього вчителя. Наукові записки. Серія Психолого-педагогічні науки. Ніжинський державний університет імені М. Гоголя, 2023. – С. 71–78. DOI: <https://doi.org/10.31654/2663-4902-2023-PP-1-71-78OVO99>
2. Гура Т. Тренінгові технології як засіб розвитку емоційного інтелекту. Теорія і практика управління соціальними системами, 2022. – № 1. DOI: <https://doi.org/10.20998/2078-7782.2022.1.02>.
3. Moroz I.M., Kalenyenko R.A., Krasylnyk Yu.S. Psychological problems of conflict-free communication during the educational process in educational institutions. // Наукові перспективи. – 2025. – № 10(64). – С. 1252-1262.
4. Беляєва Н.Є., Калениченко Р.А., Телебенева Є.О. Особливості формування і збереження ділової репутації в онлайн-середовищі. // Вісник Національного університету оборони України. – 2024. – № 2 (78). – С. 24-31. – doi: 10.33099/2617-6858-2024-78-2-24-31. – Режим доступу: <http://visnyk.nuou.org.ua/article/view/2992733>.
5. Moroz I.M., Kalenyenko R.A., Krasylnyk Yu.S. Integration of contemporary trends in pedagogical education into the system of socio-psychological support for the professional growth of students / Перспективи та інновації науки. – 2025. – № 11(57). – С. 1608-1620. Режим доступу: <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/32061/32010>.

6. Ю. С. Красильник, І. М. Мороз, Р. А. Калениченко. Психологічні умови формування творчої особистості здобувача вищої освіти / Наукові перспективи. Серія «Психологія» - Київ: Наукові перспективи, 2025. – Вип. № 11(65). – С. 2377 - 2391 Режим доступу: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/422/525>

УДК 37.015.3 + 159.9.07:

Динник Оксана Дмитрівна,

кандидат технічних наук,

викладач класичного фахового коледжу

Сумського державного університету;

Коляда Наталія Вікторівна,

кандидат психологічних наук, старший викладач

кафедри психології, політології та соціокультурних технологій

Сумського державного університету

ТРЕНІНГ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Професійна задоволеність викладачів є одним із ключових чинників, що визначає стабільність роботи закладу освіти та якість освітнього процесу загалом. Коли педагог відчуває підтримку, має можливість розвиватися й утверджувати власну професійну майстерність, це позитивно впливає і на його ефективність, і на загальну атмосферу в колективі.

У цьому контексті психологічний тренінг для менеджерів та працівників освіти є формою технологічного підходу, що дозволяє учасникам цілеспрямовано відпрацьовувати психологічні та управлінсько-педагогічні навички, необхідні для ефективної роботи й розвитку освітньої організації [1, с.21]. Тренінг з особистісно-професійного розвитку розглядається як стратегічний інструмент психологічного корекційного впливу деструктивних моделей взаємодії учасників освітнього простору [2, с. 10-14], який дозволяє педагогу не лише оновити методичний арсенал, а й посилити відчуття власної цінності, самостійності та контролю над професійним шляхом. Таким чином, зростання компетентності педагогів природно відображається на підвищенні їхньої задоволеності діяльністю.

Мета тренінгової програми – підвищити рівень професійної задоволеності викладачів шляхом активізації їхніх внутрішніх ресурсів, розвитку ключових особистісно-професійних компетентностей, підтримати процес переосмислення власної унікальності, сприяти розвитку творчого потенціалу та відновленню інтересу до професійної діяльності.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net